

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-179/14

**Comisia Europeană
împotriva
Ungariei**

„Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru — Directiva 2006/123/CE — Articolele 14-16 — Articolul 49 TFUE — Libertatea de stabilire — Articolul 56 TFUE — Libera prestare a serviciilor — Condiții de emitere a unor tichete avantajoase din punct de vedere fiscal acordate de angajatori salariaților lor și utilizabile pentru cazare, agrement și/sau alimentație — Restricții — Monopol”

Sumar – Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 23 februarie 2016

1. *Libertatea de stabilire — Libera prestare a serviciilor — Servicii în cadrul pieței interne — Directiva 2006/123 — Reglementare națională care interzice sucursalelor unor societăți constituite în alte state membre să emită tichete pentru agrement avantajoase din punct de vedere fiscal acordate de angajatori salariaților lor — Inadmisibilitate*

[art. 52 alin. (1) TFUE; Directiva 2006/123 a Parlamentului European și a Consiliului, art. 14 pct. 3]

2. *Libertatea de stabilire — Libera prestare a serviciilor — Servicii în cadrul pieței interne — Directiva 2006/123 — Reglementare națională care impune societăților emitente de tichete pentru agrement avantajoase din punct de vedere fiscal acordate de angajatori salariaților lor să se constituie în forma juridică a unui societăți comerciale de drept național — Inadmisibilitate*

[Directiva 2006/123 a Parlamentului European și a Consiliului, art. 15 alin. (1), alin. (2) lit. (b) și alin. (3) lit. (a)]

3. *Libertatea de stabilire — Libera prestare a serviciilor — Servicii în cadrul pieței interne — Directiva 2006/123 — Reglementare națională care rezervă accesul la emiterea de tichete pentru agrement avantajoase din punct de vedere fiscal acordate de angajatori salariaților lor numai instituțiilor bancare sau financiare având un birou deschis pentru clienți în fiecare localitate din acest stat a cărei populație depășește 35 000 de locuitori și o infrastructură stabilă pe teritoriul său — Discriminare indirectă — Inadmisibilitate*

[Directiva 2006/123 a Parlamentului European și a Consiliului, art. 15 alin. (1), alin. (2) lit. (d) și alin. (3)]

4. *Libertatea de stabilire — Libera prestare a serviciilor — Servicii în cadrul pieței interne — Directiva 2006/123 — Reglementare națională care condiționează emiterea de tichete pentru agrement avantajoase din punct de vedere fiscal acordate de angajatori salariaților lor de existența unui sediu stabil pe teritoriul statului membru respectiv — Inadmisibilitate*

(Directiva 2006/123, art. 16)

5. *Libertatea de stabilire — Libera prestare a serviciilor — Dispozițiile tratatului — Domeniu de aplicare — Emiterea de tichete pentru hrană rece acordate în condiții avantajoase din punct de vedere fiscal de angajatori salariaților lor — Incluziune — Reglementare națională care creează un monopol în beneficiul unui organism public pentru emiterea unor astfel de tichete — Restricție — Justificare — Lipsă*

(art. 49 TFUE și 56 TFUE)

1. Un stat membru încalcă obligațiile ce îi revin în temeiul articolului 14 alineatul (3) din Directiva 2006/123 privind serviciile în cadrul pieței interne prin introducerea și prin menținerea unei reglementări care nu autorizează sucursalele societăților constituite în alte state membre și stabilite pe teritoriul său să opereze pe acest teritoriu în calitate de emitent de carduri pentru agrement avantajoase din punct de vedere fiscal acordate de angajatori salariaților lor. Astfel, o asemenea restricție limitează libertatea prestatorului de a alege între a se stabili cu titlu principal sau secundar și între stabilirea sub formă de agenție, de sucursală sau de filială, cu încălcarea dispoziției amintite din directivă.

Interdicția unei astfel de restricții fără posibilitate de justificare vizează garantarea eliminării sistematice și rapide a anumitor restricții privind libertatea de stabilire, care, potrivit dreptului Uniunii, afectează în mod grav funcționarea pieței interne, și urmărește astfel un obiectiv conform cu Tratatul FUE.

(a se vedea punctele 42, 44, 46 și 48 și dispozitiv 1)

2. Un stat membru încalcă obligațiile ce îi revin în temeiul articolului 15 alineatul (1), alineatul (2) litera (b) și alineatul (3) din Directiva 2006/123 privind serviciile în cadrul pieței interne prin introducerea și prin menținerea unei reglementări care supune calitatea de emitent de tichete avantajoase din punct de vedere fiscal acordate de angajatori salariaților lor condiției ca emitentul respectiv să facă parte dintr-un grup de societăți în care, pe de o parte, acesta are forma unei societăți comerciale, mai precis, fie cea a unei societăți pe acțiuni, fie cea a unei societăți cu răspundere limitată, instituită în temeiul reglementării acestui stat membru, și, pe de altă parte, constituie o filială a unei societăți comerciale instituite în temeiul aceleiași reglementări naționale. În asemenea cazuri, prestatorului de servicii i se impune atât să dispună de personalitate juridică, cât și să aibă, în această privință, forma unei societăți comerciale, care, în plus, este de un tip specific, precum și să constituie filiala unei societăți care are ea însăși o formă comercială.

Asemenea condiții au, astfel, ca efect să impună emitentului respectiv mai multe constrângeri referitoare la forma sa juridică, în sensul articolului 15 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2006/123. Atunci când aceste constrângeri sunt însoțite de cerința ca prestatorul de servicii, precum și societatea dominantă a grupului de societăți de care, după caz, aparține acesta să fie constituite potrivit dreptului acestui stat membru, aspect care implică faptul ca sediul lor social să fie situat în respectivul stat, nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 15 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2006/123.

(a se vedea punctele 64, 65, 67 și 68 și dispozitiv 1)

3. Un stat membru încalcă obligațiile ce îi revin în temeiul articolului 15 alineatul (1), alineatul (2) litera (d) și alineatul (3) din Directiva 2006/123 privind serviciile în cadrul pieței interne prin introducerea și prin menținerea unei reglementări care rezervă posibilitatea de a emite tichete avantajoase din punct de vedere fiscal acordate de angajatori salariaților lor băncilor și instituțiilor financiare ca singurele organisme în măsură să întrunească condițiile prevăzute de această reglementare.

Astfel, deși o asemenea reglementare nu cuprinde nicio discriminare directă, deoarece nu prevede nicio condiție expresă în ceea ce privește situarea sediului social al emitentului de astfel de tichete, în schimb, condiția potrivit căreia emitentul respectiv trebuie să dispună de un birou pentru clienți în

fiecare localitate din acest stat membru a cărei populație depășește 35 000 de locuitori poate fi îndeplinită doar de instituții bancare sau financiare cu sediul social în statul membru respectiv. Asemenea condiții sunt, prin urmare, susceptibile să determine în fapt același rezultat precum instituirea unei condiții referitoare la existența unui astfel de sediu.

Presupunând că asemenea cerințe urmăresc un obiectiv de protecție a consumatorilor și a creditorilor, care își propune să asigure că astfel de emitenții oferă garanții suficiente în materie de solvabilitate financiară, de profesionalism și de accesibilitate, trebuie să se dovedească totodată că aceste cerințe îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 15 alineatul (3) litera (c) din directiva menționată, în special pe cea în legătură cu lipsa unor măsuri mai puțin constrângătoare pentru atingerea rezultatului urmărit.

(a se vedea punctele 71, 86-88, 91 și 93 și dispozitiv 1)

4. Un stat membru încalcă obligațiile ce îi revin în temeiul articolului 16 din Directiva 2006/123 privind serviciile în cadrul pieței interne în măsura în care legislația sa prevede, pentru emiterea de tichete avantajoase din punct de vedere fiscal acordate de angajatori salariaților lor, existența unui sediu pe teritoriul său. Această situație se regăsește în cazul în care legislația respectivă impune oricărui prestator care dorește să exercite activitatea menționată de emitere de tichete să dispună în acest stat membru de o infrastructură stabilă de unde activitatea de prestare de servicii este asigurată în mod efectiv.

O astfel de cerință nu îndeplinește, în orice caz, condiția de proporționalitate menționată la articolul 16 alineatul (1) litera (c) din această directivă, deoarece măsuri mai puțin constrângătoare și restrictive în privința liberei prestări a serviciilor decât cele care decurg din cerința amintită, presupunând că sunt conforme cu dreptul Uniunii, ar permite atingerea acestor obiective.

(a se vedea punctele 105, 107, 116 și 117 și dispozitiv 1)

5. Un stat membru încalcă obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 49 TFUE și 56 TFUE în măsura în care reglementarea sa națională creează un monopol în beneficiul organismelor publice în domeniul emiterii tichetelor pentru hrană rece care pot fi acordate, în condiții avantajoase din punct de vedere fiscal, de angajatori salariaților lor cu titlu de avantaje în natură.

Astfel, pe de o parte, o asemenea activitate are un caracter economic, în măsura în care este exercitată în schimbul unei contraprestații, și intră, în acest temei, în domeniul de aplicare al dispozițiilor Tratatului FUE privind libera prestare a serviciilor. Nu este necesar, în această privință, ca prestatorul să urmărească realizarea unui câștig. Tot astfel, împrejurarea că această reglementare națională prevede că câștigurile realizate prin intermediul activității menționate trebuie să fie utilizate exclusiv pentru anumite obiective de interes general nu este suficientă pentru a modifica natura activității în cauză și a o priva de caracterul său economic.

Pe de altă parte, în măsura în care această reglementare națională supune exercitarea acestei activități economice unui regim de exclusivitate în favoarea unui singur operator public sau privat, ea constituie o restricție privind atât libertatea de stabilire, cât și libera prestare a serviciilor.

În sfârșit, nici considerente de politică socială, nici cele de protecție a consumatorilor și de politică salarială și fiscală nu justifică o astfel de restricție.

(a se vedea punctele 154, 157, 164 și 167-173 și dispozitiv 2)